

‘Ouders zullen verontwaardigd zijn over nieuwe schoolzwemmen, onterecht’

26/08/2015 om 15:10 door Simon De Vriendt

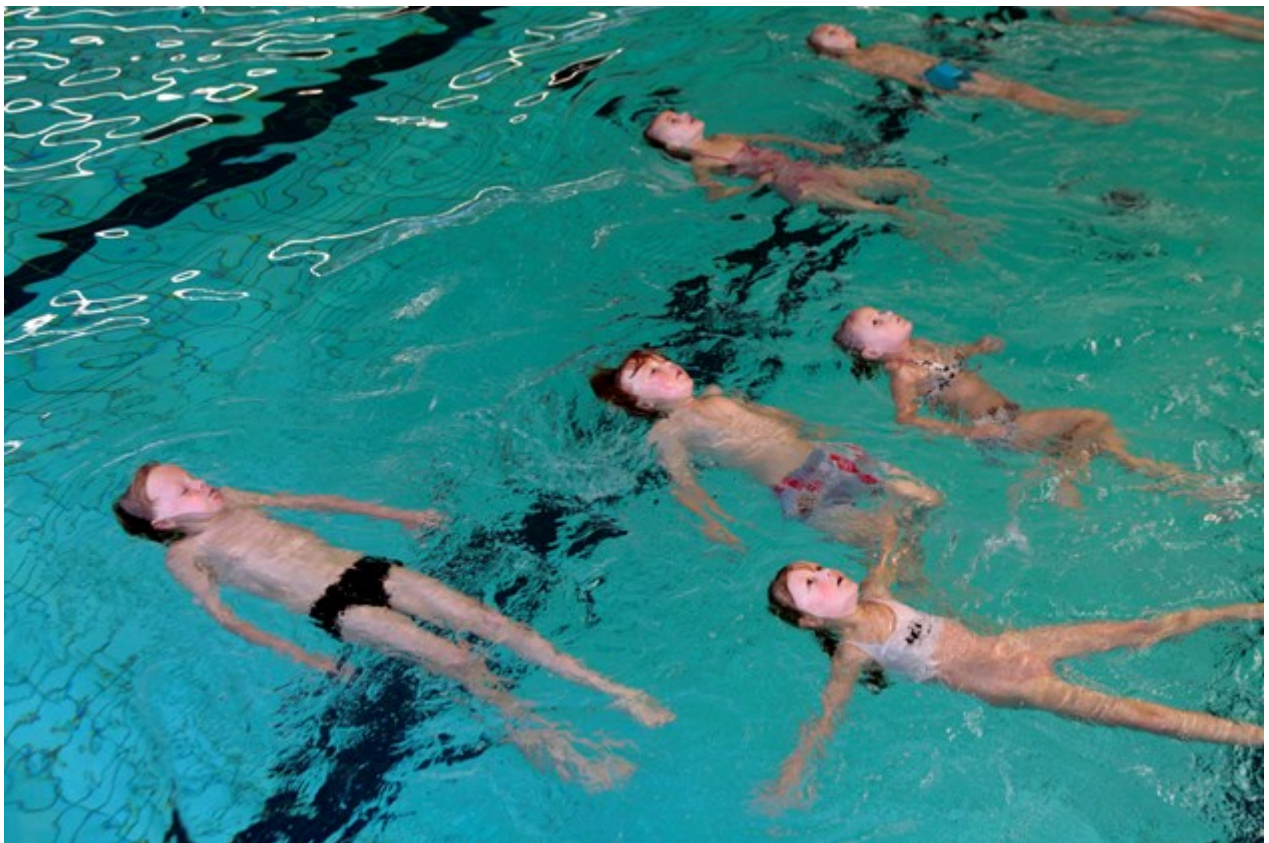

Foto: hh

Wanneer volgende week het nieuwe schooljaar begint, zullen de eerste kinderen leren zwemmen volgens de nieuwe leerlijn. Het GO!-onderwijs begint er dit jaar mee, het Gemeentelijk Onderwijs volgend jaar, in het Katholiek Onderwijs worden de principes al enkele jaren toegepast. Een baantje schoolslag zwemmen is niet langer het eerste doel, wél jezelf kunnen redden in het water, en veilig de kant bereiken. Halen we het niveau omlaag, of is het net een goede zaak? We vroegen het Carine Verbauwen, drievoudig ‘Sportvrouw van het jaar’ en vandaag zwemtrainster.

‘Dit is een erg goede zaak’, is Verbauwen overtuigd. ‘Kan een kind echt zwemmen als het krampachtig met het hoofd boven water een lengte schoolslag aflegt? Is het dan echt veilig in het water? Te veel kinderen leren nu zwemmen als omaatjes van 80 jaar, om het cru te zeggen. Er worden vaak te veel stappen overgeslagen. Daarom is het uitstekend dat zwemlessen nu met het zogenaamde ‘waterveilig’ zwemmen beginnen.’

Verbauwen engageerde zich 3 jaar geleden in Gent voor een pilootproject, [zwem-s-cool](#), gebaseerd op de nieuwe leerlijn. ‘Het ‘waterveilig’ zwemmen, houdt in dat een kind eerst moet leren om veilig aan de kant te geraken als hij in het diepe terecht komt. Daarvoor heb je al een aantal basisvaardigheden nodig die belangrijk zijn om later goed te leren zwemmen: je moet kopje onder kunnen gaan, van je rug naar je buik draaien, je door het water naar de kant bewegen en uit het zwembad klauteren.’

De vijf fases van de nieuwe leerlijn:

Fase 1: watergewenning (kopje onder gaan, bellen blazen, drijven, draaien...)

Fase 2: leren overleven (jezelf kunnen redden in het water, en over korte afstand doelmatig en efficiënt kunnen verplaatsen)

Fase 3: leren zwemmen met als doel 'kunnen zwemmen' (een zwemslag zoals schoolslag of crawl aanleren)

Fase 4: verbreding naar andere zwemsporten (proeven van de verschillende zwemslagen: schoolslag, crawl, rugslag,...)

Fase 5: verdieping (verdere verfijning van de zwemslagen)

'Te veel kinderen leren zwemmen als ze nog bang zijn voor water'

Kinderen die beginnen met zulke vaardigheden, zullen daarna ook gemakkelijker het klassieke baantje schoolslag leren. Een proefproject in Dilbeek met de nieuwe leerlijn gaf al uitstekende resultaten. 'Vroeger behaalde maar 6 procent van de eersteklassers en een kwart van de tweedeklassers zijn 25 meter-brevet. Nu kan liefst 83 procent van de kinderen aan het eind van het tweede leerjaar de afstand van 25 meter overbruggen', vertelde directeur Stef Desmet in [De Standaard](#).

'Te veel kinderen leren nu zwemmen, terwijl ze nog bang zijn van het water', gaat Verbauwen verder. 'Ze durven hun hoofd niet onder water steken, of durven soms niet eens onder de douche. Als je dan toch begint met lessen schoolslag, zit het van bij de start fout en kunnen ze nooit echt goed leren zwemmen. Kinderen moeten eerst leren drijven, glijden, hun hoofd onder water steken, belletjes blazen... Pas als ze dat kunnen, kan je beginnen met hen een slag goed aan te leren.'

'Ouders zullen verontwaardigd zijn'

Verbauwen zal niet verbaasd zijn als de nieuwe aanpak op tegenstand botst. 'Ouders zijn verontwaardigd als hun kind niet onmiddellijk met een plankje en zwemgordel aan de slag gaat om schoolslag te leren. Dat heb ik al vaak meegemaakt in mijn eigen zwemschool. De mentaliteit is vaak: *op tien lessen moet hij het kunnen*. Dat moet echt veranderen. Op die tien lessen kan dat kind misschien wel leren om met het hoofd boven water van punt A naar punt B te sukkelen, maar dat noem ik niet zwemmen. Er worden te veel stappen overgeslagen. Een kleuter leer je toch ook niet onmiddellijk het alfabet schrijven? Die laat je toch ook eerste tekenen en knutselen? Vergeet dat zwemmen-in-tien-lessen. Als je er geen tijd en energie in wil steken, komt het niet goed.'

Om zo'n radicale verandering door te voeren is de communicatie met de ouders daarom erg belangrijk leerde Verbauwen. 'Als je de ouders degelijk informeert en ze kan aantonen dat je weet met wat je bezig bent en dat het ten goede komt van het kind, dan stappen de ouders mee in het verhaal. Want dat is toch waarom we het doen toch, voor het kind?'

Zwemmen als hondjes?

Het cliché dat de nieuwe leerlijn onze kinderen wil leren zwemmen als hondjes klopt dus niet? 'Zwemmen als een hondje kan een goede oefening zijn in de eerste fase, de watergewenning. Het is een manier om je voort te bewegen door het water, en leert kinderen voelen hoe ze het water kunnen *grijpen*. Maar het is geen efficiënte slag, net zo min als schoolslag met het hoofd boven water dat is. Dus zelfs in de fase 'leren overleven' is dat al niet meer de bedoeling.'

'In het Katholiek Onderwijs worden de principes van de nieuwe leerlijn al enkele jaren toegepast', zegt woordvoerder Willy Bombeek. 'Het accent komt inderdaad meer en meer te liggen op watergewenning, veilig in en uit het zwembad raken en hoe kinderen zich voelen in het water, en niet op het meteen aanleren van bijvoorbeeld schoolslag.'

Dankbaar voor schoolzwemmen

Carine Verbauwen is blij dat het GO!-onderwijs de nieuwe leerlijn in september oppikt en ook het Gemeentelijk Onderwijs er volgend jaar mee begint. 'Dat zeg ik niet omdat ik er allemaal competitiezwemmers van wil maken. Het gaat hen hoe dan ook helpen. Onze kinderen zullen er uiteindelijk beter door kunnen zwemmen. Of ze het nu gewoon bij de lessen op school houden, of naar een echte zwemclub willen gaan.'

Het schoolzwemmen krijgt veel kritiek. En er is inderdaad veel dat beter kan en moet, vindt ook Verbauwen. 'Nog meer dan een inhoudelijk is het een logistiek probleem. Kinderen beginnen vaak op te late leeftijd met zwemlessen, zitten in groepen waar de niveauverschillen te groot zijn, de school heeft geen tijd of geen budget, de zwembaden geen vrije uren, de bus is te duur dus moeten er zo veel mogelijk kindjes mee naar het zwembad, er staan soms geen LO-leerkrachten maar gewone onderwijzers langs de kant van het bad... Ik kan lang doorgaan over wat ik allemaal verkeerd zie lopen. Maar ik wil wel ook zeggen dat we dankbaar mogen zijn dat het schoolzwemmen er nog is bij ons. Dat is intussen bijna uniek in Europa. In Nederland is het niet verplicht, waardoor sommige scholen het zwemmen schrappen, in Groot-Brittannië krijgen ze maximum 18 lesjes van 33 minuten ... of helemaal niks. Wij kennen gelukkig nog wel het schoolzwemmen, en kunnen het hopelijk verbeteren, dit is alvast een goede stap.'